

Številka: 312-172/2022/102
Ljubljana, 3. 6. 2024
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Nacionalne strategije intelektualne lastnine do leta 2030
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi prvega odstavka 2. člena in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) ter drugega odstavka 56. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23) je Vlada Republike Slovenije na ... dne ... pod točko ... sprejela naslednji</p> <p style="text-align: center;">SKLEP:</p> <ol style="list-style-type: none">Vlada Republike Slovenije je sprejela Nacionalno strategijo intelektualne lastnine do leta 2030.Vlada Republike Slovenije nalaga Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport, da v sodelovanju z ostalimi pristojnimi organi pripravi akcijski načrt za izvajanje strategije najkasneje v enem letu od sprejema strategije iz prejšnje točke. <p style="text-align: right;">Barbara Kolenko Helbl generalna sekretarka</p> <p>Priloga:</p> <ul style="list-style-type: none">Nacionalna strategija intelektualne lastnine do leta 2030 <p>Sklep prejmejo:</p> <ul style="list-style-type: none">ministrstvavladne službe
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">Matjaž Han, minister, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,mag. Dejan Židan, državni sekretar, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,mag. Karin Žvokelj, direktorica, Urad RS za intelektualno lastnino inMarko Aškerc, sekretar, Urad RS za intelektualno lastnino
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
Inštitut za ekonomska raziskovanja, dr. Alfred Radauer (Avstrija), WIPO (Svetovna organizacija za

intelektualno lastnino), prof. dr. Klemen Podobnik (Univerza v Ljubljani), prof. dr. Martina Repas (Univerza v Mariboru), dr. Ana Hafner (Koordinacija samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije)

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

S prvim krovnim strateškim dokumentom na področju intelektualne lastnine Republika Slovenija dodatno prepoznava vlogo intelektualne lastnine pri spodbujanju inovacij, kreativnosti in deljenja znanja ter pomen njenega strateškega upravljanja.

Nacionalna strategija intelektualne lastnine do leta 2030 bo nudila podporo za usklajeno delovanje javnih politik in zakonodajnih iniciativ na nacionalni ravni, ob upoštevanju zavez in ciljev, opredeljenih v Strategiji razvoja Slovenije 2030. Hkrati je strategija tudi mehanizem odpiranja vprašanj, povezanih z intelektualno lastnino (kot npr. nove in šele nastajajoče tehnologije, avtorske in sorodne pravice, odprte inovacije in odprta znanost, iskanje ravnovesja med zasebnim in javnim interesom) in iskanja konsenza pri odgovorih na zastavljena vprašanja.

Z uresničevanjem strategije povezano povečano zavedanje o pomenu intelektualne lastnine in krepitev tega področja bosta prispevala k doseganju nacionalnih razvojnih ciljev, zapisanih v Strategiji razvoja Slovenije 2030, zlasti cilja 6 - Konkurenčni in družbeno odgovoren podjetniški in raziskovalni sektor. Neposredno ali posredno se strategija navezuje tudi na naslednje cilje Strategije razvoja Slovenije 2030:

- cilj 2: Znanje in spretnosti za kakovostno življenje in delo,
- cilj 4: Kultura in jezik kot temeljna dejavnika nacionalne identitete,
- cilj 8: Nizkoogljično krožno gospodarstvo in
- cilj 12: Učinkovito upravljanje in kakovostne javne storitve.

Zaradi horizontalne, medresorske narave in pomena intelektualne lastnine je Vlada Republike Slovenije dne 24. 11. 2022 ustanovila Delovno skupino vlade za pripravo Nacionalne strategije varstva intelektualne lastnine do leta 2030, sestavljeno iz predstavnikov osmih ministrstev, Kabineta predsednika vlade, Urada RS za intelektualno lastnino in Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS. Pri delu delovne skupine so sodelovali tudi zunanji sodelavci in strokovnjaki, ki delujejo na področju intelektualne lastnine: predstavnika kateder, ki pokrivata pravo intelektualne lastnine na pravnih fakultetah Univerze v Ljubljani in Univerze v Mariboru in predstavnik Koordinacije samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije. Pri pripravi predloga strategije je na pobudo pristojnega ministrstva sodelovala tudi Svetovna organizacija za intelektualno lastnino (WIPO), ki je z angažiranjem zunanjih strokovnjakov zagotovila dodatno ekspertno znanje, tako s področja intelektualne lastnine, kot tudi s področja metodologije priprave strateških dokumentov.

Za uresničitev vizije in poslanstva strategije so oblikovani trije strateški cilji:

- strateški cilj 1: Okrepitev okolja za učinkovito ustvarjanje, razvoj, varstvo in upravljanje intelektualne lastnine,
- strateški cilj 2: Povečanje ozaveščenosti in znanja o intelektualni lastnini,
- strateški cilj 3: Krepitev vloge intelektualne lastnine v zasebnem in javnem sektorju ter v celotni družbi.

Za doseg navedenih ciljev so v strategiji opredeljeni ukrepi in aktivnosti, ki pa se bodo morali konkretizirati in operacionalizirati v akcijskem načrtu, ki se bo pripravil najkasneje v enem letu po sprejetju strategije.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE

c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Urad RS za intelektualno lastnino	2131-23-0001 Usklajevanje nalog z mednarodnim sistemom pravic IL	231593	/	50.000 EUR
Urad RS za intelektualno lastnino	2131-23-0001 Usklajevanje nalog z mednarodnim sistemom pravic IL	231143	/	50.000 EUR
SKUPAJ			/	/

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
/	/	/	/	/

/	/	/	/	/
SKUPAJ			/	/
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1		
/	/	/		
/	/	/		
/	/	/		
SKUPAJ			/	/
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
<p>Nacionalna strategija intelektualne lastnine do leta 2030 je dokument programske narave, predstavlja strokovno podlago in zato se njene vsebine in ukrepov ne sme razumeti kot neposredno zavezujoče. Izvedbene ukrepe za doseg strateških ciljev in posledično projekte bo opredelil in konkretiziral akcijski načrt, za katerega je predvideno, da ga sprejme Vlada RS v letu 2025. Parametrov, ki bodo opredeljevali finančne posledice za državni proračun trenutno ne moremo predvideti, saj bodo ukrepi iz strategije šele v kasnejši fazi priprave akcijskega načrta rangirani po pomembnosti oz. nujnosti, določeni bodo nosilci bodočih ukrepov, ukrepi oz. projekti pa tudi stroškovno ovrednoteni.</p>				
II. Finančne posledice za državni proračun:				
/				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
<ul style="list-style-type: none"> pri Uradu RS za intelektualno lastnino v okviru projekta »Usklajevanje nalog z mednarodnim sistemom pravic IL« v skupni višini 100.000 EUR v letu 2025. V letu 2024 se ukrepi strategije še ne bodo izvajali iz razloga, navedenega v zgornji točki I. obrazložitve. 				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo: /				
/				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna: /				
/				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: /				
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:				
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:			NE	
<ul style="list-style-type: none"> pristojnosti občin, delovanje občin, financiranje občin. 				
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:				
<ul style="list-style-type: none"> Skupnosti občin Slovenije SOS: NE Združenju občin Slovenije ZOS: NE Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE 				
Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:				
<ul style="list-style-type: none"> v celoti, večinoma, delno, niso bili upoštevani. 				
Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani: /				
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:				
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:			NE	

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na portalu E-demokracija.	NE
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Matjaž Han minister	

OBRAZLOŽITEV

UVOD

Republika Slovenija v obdobju od osamosvojitve pa do današnjih dni ni imela krovnega, nacionalnega strateškega dokumenta na področju intelektualne lastnine. S prvim tovrstnim dokumentom Republika Slovenija dodatno prepoznava vlogo intelektualne lastnine (in intelektualnih sredstev kot širšega pojma) pri spodbujanju inovacij, kreativnosti in deljenja znanja ter pomen njenega strateškega upravljanja za izboljšanje verjetnosti, da bo to znanje doseglo trg, se vnovčilo in bo obenem prinašalo tudi družbene koristi. Intelektualna lastnina spodbuja podjetja in posameznike k inovativnosti in ustvarjalnosti na različnih področjih, vključno z znanostjo, tehnologijo, umetnostjo, literaturo in industrijo. Kot taka je intelektualna lastnina neločljiv del javnih politik, predvsem na področju spodbujanja inovativnosti (znanstveno-raziskovalna in inovacijska politika), kreativnosti (spodbujanje slovenskega kulturnega in kreativnega sektorja), digitalne preobrazbe, industrijske politike, kulturne, kmetijske in izobraževalne politike. Brez ustreznih javnih politik je vpliv intelektualne lastnine na ekonomski in družbeni razvoj Slovenije omejen.

Neposredno podlago za pripravo krovne, nacionalne strategije na področju intelektualne lastnine najdemo v dveh dokumentih, in sicer:

- dokument revizijskega poročila Računskega sodišča RS (iz leta 2019): »Patentno varstvo v Republiki Sloveniji«, kjer je Računsko sodišče RS izdalo priporočilo Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino (organu v sestavi Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport) naj pripravi nacionalno strategijo s področja pravic intelektualne lastnine;
- dokument raziskave slovenskega inovacijskega ekosistema s fokusom na krepitvi ekosistema (iz leta 2021): »Krepitev inovacijskega ekosistema v Sloveniji«; med rezultati raziskave je tudi priporočilo za sprejetje nacionalne strategije intelektualne lastnine.

Nacionalna strategija intelektualne lastnine do leta 2030 bo nudila podporo za usklajeno delovanje javnih politik in zakonodajnih iniciativ na nacionalni ravni, ob upoštevanju zavez in ciljev, opredeljenih v Strategiji razvoja Slovenije 2030. Hkrati je strategija tudi mehanizem odpiranja vprašanj, povezanih z intelektualno lastnino (kot npr. nove in šele nastajajoče tehnologije, avtorske in sorodne pravice, odprte inovacije in odprta znanost, iskanje ravnovesja med zasebnim in javnim interesom), in iskanja konsenza pri odgovorih na zastavljena vprašanja.

Z uresničevanjem strategije povezano povečano zavedanje o pomenu intelektualne lastnine in krepitev tega področja bosta prispevala k doseganju nacionalnih razvojnih ciljev, zapisanih v Strategiji razvoja Slovenije 2030, zlasti cilja 6 - Konkurenčni in družbeno odgovoren podjetniški in raziskovalni sektor. Neposredno ali posredno se strategija navezuje tudi na naslednje cilje Strategije razvoja Slovenije 2030:

- cilj 2: Znanje in spretnosti za kakovostno življenje in delo,
- cilj 4: Kultura in jezik kot temeljna dejavnika nacionalne identitete,
- cilj 8: Nizkoogljično krožno gospodarstvo in
- cilj 12: Učinkovito upravljanje in kakovostne javne storitve.

ORGANIZACIJSKI OKVIR PRIPRAVE STRATEGIJE

Zaradi horizontalne, medresorske narave in pomena intelektualne lastnine je Vlada Republike Slovenije dne 24. 11. 2022 (sklep št. 02401-32/2022/4) ustanovila Delovno skupino vlade za pripravo Nacionalne strategije varstva intelektualne lastnine do leta 2030, v katero so bili imenovani predstavniki Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, Ministrstva za finance, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstva za vzgojo in izobraževanje, Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije, Ministrstva za kulturo, Ministrstva za pravosodje in Ministrstva za digitalno preobrazbo, Kabineta predsednika vlade, Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino

in Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije. Pri delu delovne skupine so sodelovali tudi zunanji sodelavci in strokovnjaki, ki delujejo na področju intelektualne lastnine: predstavnika kateder, ki pokrivata pravo intelektualne lastnine na pravnih fakultetah Univerze v Ljubljani in Univerze v Mariboru in predstavnik Koordinacije samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije. Pri pripravi predloga strategije je na pobudo pristojnega ministrstva sodelovala tudi Svetovna organizacija za intelektualno lastnino (WIPO), ki je z angažiranjem zunanjih strokovnjakov zagotovila dodatno ekspertno znanje, tako s področja intelektualne lastnine, kot tudi s področja metodologije priprave strateških dokumentov.

VIZIJA, POSLANSTVO, VREDNOTE IN VODILNA NAČELA TER CIJI STRATEGIJE

Na podlagi predhodno opravljene analize stanja na področju intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji, izvedenih šestih srečanj delovne skupine vlade in opravljenih delavnic z deležniki na področju intelektualne lastnine (s predstavniki gospodarstva in gospodarstvu podpornega okolja, s predstavniki znanstveno-raziskovalnega in izobraževalnega sektorja ter s predstavniki kulturno-kreativnega sektorja) so bili oblikovani vizija, poslanstvo ter vrednote in vodilna načela strategije.

Strategija ima en splošni cilj, in sicer: Vzpostaviti najsodobnejši okvir intelektualne lastnine, ki spodbuja ustvarjalnost in inovacije za dvig blaginje vseh prebivalcev Slovenije.

Za uresničitev vizije in poslanstva so oblikovani trije strateški cilji, ki bodo služili kot načrt za doseganje splošnega cilja nacionalne strategije intelektualne lastnine do leta 2030. To so:

- strateški cilj 1: Okrepitev okolja za učinkovito ustvarjanje, razvoj, varstvo in upravljanje intelektualne lastnine,
- strateški cilj 2: Povečanje ozaveščenosti in znanja o intelektualni lastnini,
- strateški cilj 3: Krepitev vloge intelektualne lastnine v zasebnem in javnem sektorju ter v celotni družbi.

IZVEDBENI UKREPI, SPREMLJANJE IN VREDNOTENJE

Za doseg navedenih ciljev so v strategiji opredeljeni ukrepi in aktivnosti, ki pa se bodo morali konkretizirati in operacionalizirati v akcijskem načrtu. Strategija je namreč dokument programske narave, predstavlja strokovno podlago in zato se njene vsebine in ukrepov ne sme razumeti kot neposredno zavezujoče. Izvedbene ukrepe za doseg strateških ciljev in posledično projekte bo opredelil in konkretiziral akcijski načrt. Predvideno je, da se po sprejemu strategije ustanovi medresorska delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov pristojnih ministrstev in drugih organov, ki bo, pod vodstvom Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, pristojna za pripravo izvedbenega dokumenta strategije (akcijskega načrta), njeno spremljanje in vrednotenje. Predvideno je tudi, da se akcijski načrt ukrepov za izvedbo strategije pripravi najkasneje v roku enega leta po sprejemu strategije. Spremljanje strategije bo temeljilo na delovanju medresorske delovne skupine, pristojne za spremljanje in vrednotenje strategije in na spremljanju izbranih kazalnikov. Opredeljena sta dva kazalnika spremljanja strategije:

- Obseg uporabe intelektualne lastnine znotraj posameznih segmentov raziskovalno-inovacijskega sistema (znanstveno-raziskovalni, kreativni, podjetniški). Obseg uporabe intelektualne lastnine se bo meril z anketo, ki bo periodično izvedena.
- Razumevanje izraza intelektualne lastnine v splošni javnosti. Razumevanje izraza intelektualne lastnine se bo merilo z anketo, ki bo izvedena na vsaki dve leti na podlagi spletnega panela.

Podrobnejši sistem kazalnikov se bo vzpostavil v okviru kasneje pripravljene akcijskega načrta za izvedbo strategije.

Periodično bo pripravljeno tudi eksterno (neodvisno) vrednotenje podpornega sistema za upravljanje intelektualne lastnine.